

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6Cdo/90/2022                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 6121227736                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.04.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Terézia Mecelová         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:6121227736.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava - mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpenej splnomocnenkyňou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava - mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanému M. W.C., narodenému XX. B. XXXX, L., R. XXX, zastúpenému Občianskym združením OPOS, Trenčianska Teplá, A. Hlinku 1084/24A, IČO: 51 147 688, o zaplatenie 20.000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 14Csp/18/2021, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 12. januára 2022 sp. zn. 5CoCsp/49/2021, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. júna 2021 č. k. 14Csp/18/2021-133 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 20.000 eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 16 722,632 eur od 25. júna 2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobkyni priznal právo na náhradu trov konania 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Súd prvej inštancie rozsudok právne zdôvodnil ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 4 písm. b), ods. 5 a 9, § 100 až § 103, § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2, § 524, § 525 ods. 2 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších zákonov (ďalej tiež len „Občiansky zákonník“), § 89 ods. 1 a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej tiež len „zákon o bankách“) účinného v čase podpisu Zmluvy o splátkovom úvere č. 5063668107 (ďalej tiež len „zmluva o úvere“), § 9 ods. 2 a 9 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31. marca 2015 (ďalej tiež len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len „nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.“). Vécne dôvodil, že žalovaný a právna predchodkyňa žalobkyne (A. A., Q. A., ďalej tiež aj ako „banka“) uzavreli 21. októbra 2014 zmluvu o úvere. Právna predchodkyňa žalobkyne sa zaviazala poskytnúť žalovanému spotrebný bezúčelový úver vo výške 20.000 eur s fixnou úrokovou sadzbou 9,90 % ročne,

ktorý mal žalovaný splácať v 120-tich mesačných splátkach po 276,04 eur. Právna predchodkyňa žalobkyne 1. februára 2019 oznámila žalovanému, že k 1. februáru 2019 bol v omeškaní so splácaním pohľadávky banky vo výške 5.420,43 eur a žiadala, aby v lehote najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy dlh uhradil na číslo účtu uvedené v oznámení. Zároveň došlo k upozorneniu, že ak dlh v lehote neuhradí, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Pohľadávka uhradená nebola, a preto 6. marca 2019 banka vyhlásila ku 4. marcu 2019 mimoriadnu splatnosť úveru (omeškanie dlžníka so splácaním pohľadávky banky o viac ako 3 mesiace). Banka 26. marca 2019 oznámila listom žalovanému, že jej pohľadávka zo zmluvy o úvere je splatná v celom rozsahu a predstavuje k 26. marcu 2019 sumu 20.458,37 eur s tým, že ak dlh žalovaný neuhradí, postúpi pohľadávku tretej osobe. Zásielku o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu žalovaný prevzal 11. marca 2019. Pohľadávka zo zmluvy o úvere bola 24. júna 2019 postúpená na žalobkyňu a žalovanému bola táto skutočnosť oznámená listom z 29. júna 2019. Právna predchodkyňa žalobkyne nepochybne postúpila pohľadávku zo zmluvy o úvere v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Námietku o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie tak súd prvej inštancie považoval za neopodstatnenú. Prvý deň omeškania s úhradou splátky nebol veriteľ oprávnený uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka a pristúpiť k zosplatneniu dlhu vzhľadom na to, že špeciálna právna úprava obsiahnutá v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyžaduje, aby k právnej skutočnosti omeškania dlžníka s úhradou splátky sa pripojila aj právna udalosť uplynutia 3 mesiacov (čo mala banka dohodnuté aj zmluvne). Preto až so zohľadnením uvedenej doby bolo možné uvažovať o práve veriteľa domáhať sa svojho práva na súde. Premlčacia doba v prípade spotrebiteľských zmlúv u predčasne zosplatneného dlhu začína plynúť až po troch mesiacoch omeškania od splatnosti splátky. Pokiaľ malo dôjsť k uplatneniu práva veriteľa pre omeškanie žalovaného s úhradou splátky splatnej 17. septembra 2018, veriteľ mohol pristúpiť k zosplatneniu zostatku dlhu najskôr po uplynutí zmluvne dohodnutých viac ako 3 mesiacov omeškania, t.j. po 17. decembri 2018, za situácie, že predčasná splatnosť dlhu viazaná na splátku splatnú 17. septembra 2018, mohlo dôjsť k premlčaniu nároku žalobkyne u zosplatnených splátok najskôr od 18. decembra 2021, a keďže žalobu žalobkyňa podala 22. januára 2021, k uplynutiu premlčacej doby nedošlo. Súd prvej inštancie dodal, že zmluva o úvere obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti a požadované plnenie nevychádza z neprijateľných zmluvných podmienok. Žalovaný mal uhradiť istinu 20.000 eur v 120-tich splátkach po 276,04 eur, pri úroku 9,90 % ročne, teda celkove sumu 33.148,46 eur. Žalovaný uhradil doposiaľ sumu 8.558,78 eur, teda žalobkyňa má nárok na zaplatenie sumy 24.589,68 eur spolu so zmluvne dojednaným úrokom z omeškania. Žalobkyňa žalobou požadovala priznať len sumu 20.000 eur s úrokom z omeškania, čo je menej než jej patrí, a preto súd žalobe vyhovel. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu, súd prvej inštancie žalobkyňu priznal voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len „CSP“).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 12. januára 2022 sp. zn. 5CoCsp/49/2021 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil a žalobkyňu priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odôvodnil jeho vecnou správnosťou. Súd prvej inštancie uviedol svoje predbežné právne posúdenie. Neuvedol síce, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná, ale toto nemožno považovať za také porušenie procesných práv strán sporu, ktoré by malo za následok porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Žalobkyňa v spore preukázala na splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky, a to: a/ písomnú výzvu banky alebo pobočky zahraničnej banky klientovi na splnenie peňažného záväzku a b/ nepretržité omeškanie dlžníka so splnením čo len časti jeho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a to napriek výzve banky. Doba omeškania so splnením čo len časti peňažného záväzku, nepretržitých 90 dní, musela nastať až po doručení výzvy banky na splnenie dlhu klientovi. Žalobkyňa v spore predložila výzvu banky adresovanú žalovanému z 1. februára 2019 na úhradu omeškaných splátok úveru, ktorou bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie svojho omeškaného dlhu a zároveň upozornený, že ak dlžnú sumu neuhradí, veriteľ je oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť. Táto výzva bola žalovanému zaslaná poštou na adresu jeho bydliska uvedenú v zmluve o úvere, a teda sa dostala do sféry dispozície žalovaného, a bolo preto

potrebné považovať ju za doručenú. Odvolací súd mal za preukázané (a žalovaný to nijak nerozporoval), že po danej výzve svoj dlh nezaplatil. Listom zo 6. marca 2019 preto banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru. Tento list bol preukázateľne doručený žalovanému 11. marca 2019, ako o tom svedčí doručka predložená žalobkyňou. Od výzvy banky na zaplatenie omeškaného dlhu po vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru uplynulo nepochybne viac ako 15 dní. Právne úkony banky sú dostatočne určité a z tohto pohľadu aj platné (§ 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka). Nedôvodné boli podľa odvolacieho súdu aj ďalšie odvolacie námietky žalovaného ohľadne bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s čl. 4 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Dovolanie odôvodnil ust. § 420 písm. f) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP (odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu). Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žiadal odložiť vykonateľnosť rozsudku odvolacieho súdu. Rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, či došlo zo strany banky pri postúpení bankovej pohľadávky na žalobkyňu, ako nebankového subjektu, k splneniu podmienok podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona o bankách a či bol žalovaný zo strany banky riadne vyzvaný na úhradu dlžnej splátky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Dovolateľ ďalej dôvodil, že z rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva, že súd oboznámil strany sporu o sporných a nesporných skutočnostiach a o predbežnom právnom posúdení veci, teda nepostupoval v súlade s § 181 ods. 2 CSP. Odvolací súd na námietky dovolateľa nereagoval, iba potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Súd dostatočne nepreskúmal dôkazy (výzvy a doručky) dôležité pre správne rozhodnutie vo veci samej. Nesprávnosť právneho posúdenia videl dovolateľ v tom, že odvolací súd dospel k rovnakému nesprávnemu právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že žalobkyňa bola v konaní aktívne vecne legítimovaná, pretože došlo zo strany banky pri postúpení pohľadávky na nebankový subjekt k splneniu podmienok podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona o bankách. Tým, že odvolací súd konštatoval splnenie podmienok zo strany žalobkyne, sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolateľ v dovolaní poukázal na viacero rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“), a to aj na rozhodnutie z 24. apríla 2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017, kde najvyšší súd konštatoval, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom. Okrem toho dovolateľ poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu z 20. novembra 2019 sp. zn. 1Obdo/92/2018, z 28. marca 2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017, z 24. apríla 2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017 a z 26. februára 2020 sp. zn. 1Cdo/136/2019. V danej veci sa nepochybne jednalo o spotrebiteľský spor, keď pohľadávka žalobkyne vychádzala zo spotrebiteľského úveru, čo nerozporovala žiadna zo strán v konaní. Zároveň ďalšími zákonnými podmienkami vyplývajúcimi zo zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky z úveru bolo preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi v omeškaní a dlžníkovu nepretržité omeškanie s úhradou splátky trvajúce dlhšie ako 90 dní. Dovolateľ vo svojom dovolaní poukázal aj na bod 14 rozsudku odvolacieho súdu, s ktorým sa nestotožňuje, pretože ide o fikciu doručenia, ktorá je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko vystavuje spotrebiteľa neprijateľnej fikcii doručenia poštovej zásielky, ktorá sa má považovať za doručenú aj v prípade, ak z objektívnych dôvodov sa so zásielkou neoboznámil pričom môže ísť aj o zásielku obsahujúcu pre neho písomnosť podstatnú pre uplatnenie jeho práv. Banka listom z 1. februára 2019 upozornila žalovaného na zosplatenie dlhu, ale nedoplnila doručku a aj napriek tomu svoje právo zosplatiť úver uplatnila. Nižšie súdy sa nezaoberali obsahom výzvy z 1. februára 2019 a jej doručením žalovanému, na základe čoho sa pohľadávka uplatňovaná v konaní nestala splatnou s ohľadom na nesúladosť postupu žalobkyne s § 565 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého bolo zosplatenie časovo obmedzené tak, že veriteľ ho môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšej ďalšej splátky. Dovolateľ tiež namietal bod 17. rozsudku odvolacieho súdu s tým, že premlčacia doba začína plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú sa stane zročný celý dlh. Odvolací súd aj napriek skutočnosti, že sa súd prvej inštancie nezaoberal obsahom výzvy z 1. februára 2019, skonštatoval, že nebolo možné bez ďalšieho určiť, od splatnosti ktorej splátky bolo potrebné počítat plynutie premlčacej doby.

4. Žalobkyňa dovolací návrh nepodala.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, a/alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Žalovaný vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolací súd, vychádzajúc z konštrukcie dovolacieho konania v podmienkach aktuálnej právnej úpravy civilného sporového procesu a tiež z ostatného záveru veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu o prípustnosti kumulácie dovolacích dôvodov podľa § 420 a § 421 CSP (v tejto súvislosti porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 21. marca 2018 sp. zn. 1VCdo/1/2018), preto pristúpil ku skúmaniu existencie dovolacích dôvodov (a tiež dôvodov prípustnosti dovolania), uplatnených dovolaním v tejto veci, podľa chronológie priradenej im ustanoveniami zákona, ktorého sú súčasťou.

10. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto posudzoval opodstatnenosť argumentácie žalovaného, že v konaní (pred nižšími súdmi) došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

11. Pojemným znakom vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f) CSP je, že k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu (skôr a dnes ešte v mimosporových konaniach stále účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca

možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu por. R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017 a 8Cdo/85/2018). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

12. Dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie nerešpektoval ust. § 181 ods. 2 CSP a odvolací súd sa týmto nezaoberal, ďalej namietal nedostatok odôvodnenia rozhodnutia/i nižších súdov (vychádzajúc z obsahu dovolania).

13. Podľa § 181 ods. 2 CSP po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

14. Odvolací súd sa námietkou žalovaného uvedenou v odvolaní ohľadom postupu podľa § 181 ods. 2 CSP zaoberal a k nej uviedol, že súd prvej inštancie poskytol svoje predbežné právne posúdenie. Neuvedol síce, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná, ale toto nemožno považovať za také porušenie procesných práv strán sporu, ktoré by malo za následok porušenie ich práva na spravodlivý súdny proces.

15. Dovolací súd k uvedenému dodáva, že najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 zaujal záver, podľa ktorého striktné nedodržanie postupu podľa § 118 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016, ďalej len „O.s.p.“ (teraz § 181 ods. 2 CSP) zo strany súdu možno považovať len za tzv. vadu konania, ktorá bola prípustným dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p., vada tejto povahy ale nezakladala zmätočnosť rozhodnutia - nešlo o procesnú vadu odnímajúcu účastníkovi (strane sporu) možnosť realizovať procesné oprávnenia (§ 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.). Obdobne možno konštatovať, že procesný postup súdu, v rámci ktorého nerešpektuje § 181 ods. 2 CSP (v tom zmysle, že neurčí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a neuvedie svoje predbežné právne posúdenie veci), neznemožňuje strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by tým dochádzalo k porušeniu práva procesnej strany na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP (porov. uznesenie najvyššieho súdu zo 17. mája 2017 sp. zn. 3Cdo/54/2017).

16. Cieľom ustanovenia § 118 ods. 2 O.s.p. (teraz § 181 ods. 2 CSP) je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť účastníkov už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho cieľom je zjednodušiť a zrýchliť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Uvedené ustanovenie nezakotvuje povinnosť súdu oboznámiť účastníkov konania s predbežným právnym názorom súdu na vec. Upravuje len postup súdu pri vedení pojednávania a týka sa skutkových okolností, resp. potreby ďalšieho dokazovania a jeho zamerania. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 16/2012 konštatoval, že právny názor a hodnotiace úsudky súdu sú vlastné až samotnému rozhodnutiu vo veci, nie však postupu súdu v zmysle § 118 ods. 2 O.s.p. Porušenie tohto ustanovenia žiadnym spôsobom nelimituje účastníka pri realizácii jeho procesných práv (napríklad v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy). So zreteľom na to, nerešpektovanie § 118 ods. 2 O.s.p. nezakladá procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p., ale prípadne tzv. inú (než v § 237 ods. 1 uvedenú) procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. (viď aj R 2/2016, rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/211/2013). Existencia tejto vady sama osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 420 písm.

f) CSP (porov. uznesenie najvyššieho súdu z 22. marca 2017 sp. zn. 3Cdo/3/2016). Táto námietka teda nebola dôvodná.

17. K nedostatku odôvodnenia rozhodnutí nižších súdov dovolací súd uvádza nasledovné.

18. K odôvodneniu rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces, ktorý je chránený v čl. 46 ods. 1 Ústavy (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (príloha oznámenia FMZV ČSFR č. 209/1992 Zb., ďalej len „Dohovor“), je okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

19. Včlenením formulácie o práve na spravodlivý súdny proces do textu zákona (§ 420 písm. f) CSP) sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnilo (IV. ÚS 314/2020, ZNaU 69/2020).

20. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí podrobne uviedol (odsek 27. až 32.), prečo žalobe vyhovel (posudzujúc i námietku premĺčania), keď mal za preukázané splnenie podmienok zosplatnenia úveru (§ 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka) a postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Odvolací súd opätovne skúmal zákonné podmienky na platné postúpenie pohľadávky, ako aj skutočnosť či samotná výzva banky sa dostala do sféry dispozície žalovaného. Odvolací súd reagoval na námietky žalovaného so záverom, že boli dodržané všetky podmienky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ako aj v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka a to v bodoch 13. až 17. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu. Neobstojí ani námietka dovolateľa, že nižšie súdy sa nezaoberali výzvou z 1. februára 2019 a jej doručením. Práve z bodu 14. rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že súd sa touto výzvou a aj samotným doručením zaoberal a dospel k záveru, že žalovaný bol vyzvaný na zaplatenie dlhu a zároveň upozornený na následky jeho nezaplatenia.

21. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 CSP. Z odôvodnení rozhodnutí nižších súdov, chápaných v ich organickej jednotke ako celok (I. ÚS 259/2018), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. Odvolací súd a pred ním súd prvej inštancie odôvodnili svoje rozhodnutia podrobne, spôsobom zodpovedajúcim zákonu. S potrebnou presvedčivosťou vysvetlili tak všeobecné právne úvahy, ktoré mali na zreteli pri rozhodovaní, ako aj individuálne okolnosti preskúmaného prípadu, ktoré boli preukázané dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie.

22. Dovolací súd považuje za potrebné ešte poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

23. Za procesnú vadu konania uvedenú v § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (keď sa dovolateľ nestotožňuje so závermi odvolacieho súdu).

24. Prípustnosť dovolania teda z § 420 písm. f) CSP vyvodit' nemožno.

25. V danom prípade žalovaný vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania i z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

26. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine alebo iného predpisu považovaného za súčasť tzv. hmotného práva), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť pritom o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napádané dovolaním (ktoré by pri inom riešení otázky vyznelo inak). Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je pritom rozhodujúci subjektívny názor strany sporu/účastníka konania, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver dovolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní.

27. Odvolací súd sa podľa dovolateľa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP) a to tým, že konštatoval splnenie podmienok na postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách a poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu z 20. novembra 2019 sp. zn. 1Obdo/92/2018, z 28. marca 2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017, z 24. apríla 2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017 a z 26. februára 2020 sp. zn. 1Cdo/136/2019 (prípadne iné), avšak argumentačne poukázal na nesprávne zistený skutkový stav a v tej súvislosti na nesprávny záver o splnení podmienok postúpenia pohľadávky (i unesenie dôkazného bremena ohľadom doručenia výzvy).

28. Najvyšší súd pripomína, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej tiež len „ústava“) posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017).

29. Námietky žalovaného po materiálnej stránke smerujú k spochybneniu procesu hodnotenia dôkazov v konaní a správnosti záverov, ku ktorým dospeli súdy.

30. Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu vecí. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k

vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

31. Pre úplnosť sa dodáva, že pokiaľ žalovaný polemizoval s právnymi závermi odvolacieho súdu, spochybňoval správnosť jeho rozhodnutia, či kritizoval prístup odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci, uvedené námietky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP. Pokiaľ ide o argumentáciu žalovaného v dovolaní ohľadom premlčania, žalovaný nenamietal závery ohľadom premlčania v odvolaní. Zo strany odvolacieho súdu tak nemohlo dôjsť k preskúmvaniu námietky premlčania žalovaného v takom rozsahu, ako to namieta vo svojom dovolaní, a preto nie je ani najvyšší súd oprávnený zaoberať sa vecou z tohto pohľadu.

32. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného ani z § 421 ods. 1 CSP nevyplýva.

33. Najvyšší súd preto dovolanie žalovaného podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP (ako neprípustné) odmietol.

34. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou predchádzajúcou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

35. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

36. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.